

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد مرودشت

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، گروه مشاوره

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A) در رشته مشاوره خانواده

عنوان:

**رابطه بهزیستی روانشناختی با تعهد و سازگاری زناشویی دانشجویان متأهل کارشناسی ارشد دانشکده
علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت**

استاد راهنما:

دکتر زهرا قادری

استاد مشاور:

دکتر عباس قلتاش

نگارش:

نوذر حسین زاده

زمستان ۹۲

معاونت پژوهش و فن آوری

به نام خدا

نشر اخلاق پژوهش

بیاری از خداوند بجهان و اقتصاد به این که عالم خضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به مظهر پاس دانت تمام بلند دانش و پژوهش و نظر به اهمیت جایگاه و انگار و
اعلامی فرهنگ و تمدن برای ما، ایمان و اعتماد بخت علمی و فنی کردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی به نظر قرار

داده و از آن عطفی ملیم:

- ۱- اصل حیثیت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از حرکات پنهان سازی حقیقت.
- ۲- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهشگران (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۳- اصل مالکیت مادی و معنوی: تمهید به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه بکاران پژوهش.
- ۴- اصل منافع ملی: تمهید به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن میسر و کوشش و کوشش و کوشش و کوشش.
- ۵- اصل رعایت انصاف و امانت: تمهید به اجتناب از حرکات جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۶- اصل رازداری: تمهید به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشورهای مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل احترام: تمهید به رعایت حریم ها و تحقیقات و رعایت جانب تقد و خودداری از حرکات حرمت شکنی.
- ۸- اصل ترویج: تمهید به رواج دانش و ارائه نتایج تحقیقات و انتقال آن به بکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۹- اصل برات: التزام به برات جویی از حرکات رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائبه های غیر علمی می آلاینند.

معاونت پژوهش و فن آوری
به نام خدا
تجدد اصالت رساله ایمان نامه تحصیلی

ایجاب

دانش آموخته مطبخ کارشناسی ارشد در رشته

که در تاریخ

از پیمان نامه جوید سخت عنوان

بالب نمره دفاع نموده ام بدینوسیله مستعد می‌توم:

- ۱) این پیمان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط ایجاب بوده در مواردی که از دستاوردهای علمی پژوهشی دیگر (اعم از پیمان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام مع مورد استفاده و سایر مشخصات آنرا در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده‌ام.
- ۲) این پیمان نامه جلا برای هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی عالی ارائه نشده است.
- ۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، همدان استفاده و هرگونه بهره‌برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و... از پیمان نامه دانسته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمی‌کنم.
- ۴) چنانچه در مطبخ زمانی خلاف موارد فوق بابت خود، عواصب نامسی از آن را می‌پذیرم و دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت مجاز است با ایجاب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام بجز مواردی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء

صور تجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد (M.A)

نام و نام خانوادگی دانشجو: **نوذر حسین زاده** در تاریخ **۱۳۹۲/۱۱/۲۳**

رشته: مشاوره

از پایان نامه خود با عنوان: **رابطه بهزیستی روانشناختی با تعهد و سازگاری زناشویی دانشجویان متاهل کارشناسی ارشد دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت**

با درجه و نمره دفاع نموده است.

نام و نام خانوادگی اعضای هیات داورى
سمت امضاء اعضای هیات داورى

۱ - دکتر زهرا قادری استاد راهنما

۲ - دکتر عباس قلتاش استاد مشاور

۳ - دکتر کاترین فکری استاد داور

مراتب فوق مورد تایید است . مدیر/معاونت پژوهشی

مهر و امضاء

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
.....ن	چکیده
.....۱	فصل اول – کلیات پژوهش
.....۲	مقدمه
.....۴	بیان مساله :
.....۶	اهمیت و ضرورت پژوهش :
.....۸	اهداف پژوهش
.....۸	اهداف اصلی
.....۸	اهداف فرعی
.....۹	فرضیه های پژوهش
.....۹	فرضیه های اصلی:
.....۹	فرضیه های فرعی:
.....۹	سوال پژوهشی :
.....۹	تعاریف نظری و عملیاتی متغیرهای پژوهش:
.....۹	تعاریف نظری متغیرهای پژوهش:
.....۱۰	تعاریف عملیاتی متغیرهای پژوهش
.....۱۲	فصل دوم – ادبیات و پیشینه پژوهش
.....۱۳	مبانی نظری پژوهش
.....	ی ی ی
.....۱۴	خصوصیت زوجین سازگار
.....۱۵	عوامل موثر بر سازگاری و ناسازگاری زناشویی
.....۱۵	عوامل که بر سازگاری و ناسازگاری زناشویی تأثیر می گذارد:
.....۱۵	الف- عوامل جمعیت شناختی
.....۱۷	ب- عوامل شخصیتی:
.....۱۷	ج- عوامل بین فردی:
.....۱۸	د- تفکر و شناخت
.....۱۸	ره آوردهای سازگاری زناشویی

۱۹	..... رویکردهای مختلف در مورد سازگاری زناشویی
۱۹	..... ۱- رویکرد روان پویایی
۱۹	..... ۲- رویکرد رفتاری
۲۰	..... ۳- رویکرد خانواده درمانی بوئن
۲۱	..... ۴- رویکرد ساخت نگر
۲۱	..... ۵- رویکرد سیستمی
۲۲	..... مبانی نظری تعهد زناشویی
	..... ماهی مفهوم تعهد یی
۲۳	..... مزایای تعهد:
۲۴	..... تجربه ی تعهد زناشویی
۲۵	..... سه نوع تعهد زناشویی
۲۶	..... تعهد به همسر (تعهد شخصی)
۲۷	..... تعهد به ازدواج (تعهد اخلاقی)
۲۸	..... تعهد اجباری (تعهد ساختاری)
۲۹	..... مدل های مرتبط با تعهد زناشویی
۲۹	..... مدل سرمایه گذاری
۳۰	..... مدل استرنبرگ
۳۲	..... مدل فسخ و پیوستگی زناشویی
۳۳	..... مدل وابستگی
۳۴	..... انواع تعهد در رابطه زناشویی
۳۶	..... تعهد زناشویی و خانواده
۳۶	..... بهزیستی روانشناختی
۳۷	..... مؤلفه های بهزیستی روانشناختی
۴۰	..... نظریات مرتبط با بهزیستی روانشناختی:
۴۰	..... رویکرد روانی:
۴۱	..... رویکرد اهداف
۴۱	..... رویکرد عقلانی - هیجانی
۴۲	..... رویکرد خود مختاری
۴۲	..... رویکرد تعادل پویا
۴۲	..... رویکرد سازگاری
۴۳	..... پیشینه خارجی:

۴۶	پیشینه داخلی.....
۴۹	خلاصه و جمع بندی.....
۵۰	فصل سوم – روش شناسی پژوهش .....
۵۱	روش تحقیق.....
۵۱	جامعه آماری.....
۵۱	حجم نمونه و روش نمونه گیری.....
۵۱	روش جمع آوری اطلاعات.....
۵۲	ابزار گردآوری اطلاعات.....
۵۲	پرسشنامه سازگاری زناشویی اسپینر (DAS).....
۵۳	پایایی و روایی پرسشنامه سازگاری زناشویی اسپانیر.....
۵۵	پرسشنامه تعهد زناشویی آدامز و جونز.....
۵۶	پایایی و روایی پرسشنامه تعهد زناشویی آدامز و جونز.....
۵۷	پرسشنامه بهزیستی روانشناختی ریف.....
۵۸	تجزیه و تحلیل اطلاعات.....
۵۸	ملاحظات اخلاقی.....
۵۹	فصل چهارم – تجزیه و تحلیل اطلاعات .....
۶۰	یافته های پژوهش.....
۶۰	الف) داده های توصیفی.....
۶۰	بررسی توصیفی نمرات تعهد زناشویی و ابعاد آن.....
۶۰	بررسی توصیفی نمرات سازگاری زناشویی و ابعاد آن.....
۶۱	بررسی توصیفی نمرات بهزیستی روانشناختی.....
۶۱	ب) آمار استنباطی.....
	یه ی :.....
	یه های ی :.....
۶۶	فصل پنجم – بحث و نتیجه گیری .....
۶۷	خلاصه و جمع بندی.....
۶۷	بحث در نتایج:.....

۶۷	..... فرضیه اصلی اول
۶۸	..... فرضیه اصلی دوم
	..... یه ی :
	..... یه ی
۷۲	..... سوال پژوهشی
۷۳	..... محدودیتهای پژوهش
۷۴	..... پیشنهادهای پژوهش
۷۴	..... (ب) پیشنهادهای کاربردی
۷۵	..... منابع فارسی:
۸۰	..... منابع لاتین
۸۵	..... ضمائم و پیوست ها

فهرست جداول

- جدول ۱-۳: بررسی پایایی پرسشنامه سازگاری زناشویی توسط محقق..... ۵۳
- جدول ۲-۳: بررسی پایایی پرسشنامه تعهد زناشویی و ابعاد آن توسط محقق..... ۵۶
- جدول ۳-۳: بررسی پایایی پرسشنامه بهزیستی روانشناختی توسط محقق..... ۵۷
- جدول ۱-۴: بررسی میانگین و انحراف استاندارد تعهد زناشویی و ابعاد آن..... ۶۰
- جدول ۲-۴: بررسی میانگین و انحراف استاندارد سازگاری زناشویی..... ۶۰
- جدول ۳-۴: بررسی میانگین و انحراف استاندارد بهزیستی روانشناختی..... ۶۱
- جدول ۴-۴: ضریب همبستگی بین تعهد زناشویی و سازگاری زناشویی با بهزیستی روانشناختی..... ۶۱
- جدول ۵-۴: ضریب همبستگی بین ابعاد تعهد زناشویی و بهزیستی روانشناختی..... ۶۲
- جدول ۶-۴: ضریب همبستگی بین ابعاد سازگاری زناشویی و بهزیستی روانشناختی..... ۶۳
- جدول ۷-۴: جدول تحلیل واریانس و مشخصه های آماری رگرسیون بین تعهد زناشویی و سازگاری زناشویی با بهزیستی روانشناختی به روش گام به گام..... ۶۴

سپاس‌گزاری

« من علمنی حرفاً فقد صیرنی عبداً »

« هر کسی به من یک حرف بیاموزد ، غلام و بنده او خواهم بود »

امام علی (ع)

حمد و سپاس ایزد یکتا را که توفیق اندیشیدن عنایت فرمود و مرا یاری نمود تا این مختصر تحقیق را به انجام برسانم. وظیفه خود می‌دانم که از زحمات

دکتر زهرا قادری و دکتر عباس قلتاش و دکتر کاترین

فکری

که در واقع این اثر مرهون راهنمایی و ارشاد آن بزرگواران می‌باشد سپاس‌گزاری و تشکر نمایم.

تقدیم به

سنگربانان همیشگی زندگیم

تقدیم به مادرم:

مادرم، آنکه آفتاب مهرش در آستانه قلبم، همچنان پابرجاست و هرگز غروب نخواهد کرد.

تقدیم به پدرم:

به او که نمی دانم از بزرگی اش بگویم یا مردانگی سخاوت، سکوت، مهربانی و .....

چکیده

پژوهش حاضر با هدف رابطه بهزیستی روانشناختی با تعهد و سازگاری زناشویی دانشجویان متاهل کارشناسی ارشد دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت صورت گرفت. روش پژوهش، توصیفی و از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان متاهل مقطع کارشناسی ارشد دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت که در سال ۹۳-۹۲ ترم مهرماه مشغول به تحصیل بودند. حجم نمونه ۱۰۰ نفر است که به روش خوشه ای مرحله ای انتخاب شدند و برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه های بهزیستی روانشناختی ریف، تعهد زناشویی آدمز و جونز و سازگاری زناشویی اسپانیر استفاده شد. برای بررسی نتایج از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون مورد استفاده قرار گرفت. نتایج نشان داد که بین بهزیستی روانشناختی با تعهد زناشویی رابطه مثبت و معنادار ($P=0.0001$) وجود دارد همچنین بین بهزیستی روانشناختی با سازگاری زناشویی رابطه مثبت و معنادار ($P=0.0001$) وجود دارد.

کلید واژه: بهزیستی روانشناختی، تعهد زناشویی، سازگاری زناشویی

فصل اول

کلیات پژوهش

مقدمه

خانواده به عنوان واحد اجتماعی، کانون رشد و تکامل، التیام و شفادهندگی و تغییر و تحول آسیب ها و عوارض است که هم بستر رشد و شکوفایی و هم بستر فروپاشی روابط میان اعضایش می باشد. اهمیت خانواده سالم در اینجاست که همزمان برای زن و مرد موجبات تبادل فکر و اندیشه در آن موج می زند و هم افراد خانواده با توجه به کارایی و توانمندی های خود در مورد مسائل مشترک تصمیم بگیرند (شعاع کاظمی، ۱۳۸۹).

امروزه تلاش جهت ارتقا سلامت و پیشگیری از بیماری به سمت خانواده سوق یافته است. نقش خانواده در توسعه ی اجتماعی غیر قابل چشم پوشی است. اگر جامعه ای از خانواده سالم و متعادل برخوردار نباشد، نمی تواند ادعای سلامتی کند (کریمی، ۱۳۸۶).

در سالیان اخیر رویکرد آسیب شناختی به مطالعه ی سلامتی انسان مورد انتقاد قرار گرفته است و بر خلاف این دیدگاه که سلامتی را به عنوان نداشتن بیماری تعریف می کند. رویکردهای جدید بر خوب بودن^۱ به جای بد یا بیمار بودن^۲ تأکید می کنند (ریف^۳، ۲۰۰۴).

عدم وجود نشانه های بیماری روانی شاخص سلامتی نیست. بلکه سازگاری، شادمانی، اعتماد به نفس و ویژگی های مثبتی از این دست نشان دهنده سلامت بوده و هدف اصلی فرد در زندگی، شکوفا سازی قابلیت خود است (رایان و دسی^۴، ۲۰۰۱).

مهمترین مسئله در ازدواج و تشکیل خانواده، آرامش است که فرد به دست می آورد. مطلوبیت زندگی، خشنودی از آن و کیفیت و میزان سازگاری زناشویی^۵ نیز مانند سازگاری زندگی

.Wellness.
. Illness.
. Ryff.
. Rayan&Deci.
. Marital adjustment.

مجردی از عوامل مختلف تأثیر می پذیرد که ارزیابی آنها در افراد و روابطشان از ادبیات مشاوره ازدواج و خانواده است (کیس^۱، اشموت کین، ریف، ۲۰۰۲).

حفظ روابط زناشویی شامل تعهد^۲، حساسیت، سخاوت، ملاحظه، صمیمیت، وفاداری، مسئولیت، اعتماد و اطمینان می باشد. زن و شوهر به همکاری، مودت و حسن تفاهم نیاز دارند. باید انعطاف پذیر، پذیرنده و بخشنده باشند. باید خطاهای همدیگر را تحمل کنند. و به خصوصیات هم بها دهند. تنها در صورت وجود این خصوصیات و تقویت آنها است که به مرور ایام، ازدواج به اوج و شکوفایی می رسد (به نقل از محمدی خشویی، ۱۳۹۲).

آماتو معتقد است که تعهد زناشویی به این معنی است که زوجین تا چه حد برای روابط زناشویی خود ارزش قائل هستند و چقدر برای حفظ و تداوم ازدواجشان انگیزه دارند (کلارک و دران، ترجمه قراچه داغی، ۱۳۸۸).

از نظر گریف زوجین سازگار، زن و شوهرهایی هستند که توافق زیادی با هم دارند. از نوع و سطح روابطشان راضی اند و از نوع و کیفیت اوقات فراغت رضایت دارند (گریف^۳، ۲۰۰۰).

با توجه به مطالبی که ذکر گردید و هم چنین ارزشمندی سلامت روان، تعهد و سازگاری زناشویی امید است تا با انجام این پژوهش رابطه ی بهزیستی روانشناختی^۴ را بر تعهد و سازگاری زناشویی بررسی کرده و با این کار کمکی هرچند ناچیز به گسترش علم و دانش و کمک به افراد متاهل و خانواده هاشان شده باشد.

. keyes
. Commitment.
. Greef
. Psychological well being.

بیان مساله :

خانواده محیطی مقدس با صفا و به زیبا ترین تعبیر قرآنی محل سکون و آرامش واقعی است (سوره ی روم "ایه ی ۲۱") از نظر روانشناسان اسلامی تاثیر شگرف ازدواج و تشکیل خانواده به رشد و تعالی شخصیت انسان و بالندگی جامعه به اندازه ایست که امام باقر (ع) به نقل از پیامبر اکرم (ص) میفرماید هیچ بنیادی در اسلام نزد خدای عزوجل محبوب تر از ازدواج نیست (امام خمینی ترجمه ی بی ازار شیرازی ۱۳۸۱)

بحث در مورد خانواده و شیوه های استحکام بخشیدن به آن از جمله مباحث رایج در مجامع علمی است و علوم مربوط به آن از جمله روانشناسی تلاش می کند که تدابیری انجام شود که روز به روز میزان ثبات خانواده فزونی یابد . در سالهای اخیر کوششهای بسیاری صورت گرفته تا ثبات و کیفیت روابط زناشویی را با استفاده از مفاهیمی چون سازگاری زناشویی ، موفقیت ، رضایت ، ثبات ، خوشبختی توافق و مفاهیمی شبیه اینها ارزیابی کنند . در این مفاهیم ، سازگاری زناشویی در مطالعه ی ازدواج و روابط خانوادگی جایگاه خاصی یافته است . سازگاری زناشویی در دوام ازدواج نقش عمده دارد و منظور از آن محدوده ای است که اشخاص متاهل ، تضاد را کنترل کرده و با یکدیگر کنار می آیند (صدق آمیز، ۱۳۷۶). سطوح بالای تعهد زناشویی با ابراز عشق بیشتر سازگاری و ثبات زناشویی بالاتر مهارتهای حل مساله مناسب تر رضایت زناشویی رابطه دارد (مسترز^۱، ۲۰۰۸). تعهد زناشویی یکی از ویژگیهای مهم ازدواج های موفق و طولانی مدت است . واژه تعهد به معنای تصمیمی عقلانی است که مستلزم مقید بودن فرد به اعمالی خاص است و یا حالتی دال بر وابستگی عاطفی و عقلانی به ایده آلی مطلوب است (گود^۲ ، ترجمه داور پناه ، ۱۳۸۴).

. Masters.

. Goad.

بدون تعهد هر گونه رابطه ای سطحی و بدون سمت و سو خواهد بود. هر آشنایی معطوف به ازدواج پس از مدت اگر به تعهد خاصی نرسد، در واقع یک آشنایی ناکام خواهد بود. تعهد، قدرتمندترین و سازگارترین پیشگویی رضایت رابطه، به ویژه برای طولانی ترین روابط است (اکر و دیویس؛ ۱۹۹۲، به نقل از حاتمی ۱۳۹۰).

تعهد به همسر و ازدواج، اعتماد زناشویی را امکان پذیر می سازد. زندگی بدون تعهد و وفاداری می تواند به شکست بیانجامد. تا زمانی که تعهد به همسر و ازدواج جدی گرفته نشود نمی توان بر ساختار زندگی زناشویی سالمی برسد (نبل کلارک، به نقل از رضایی، ۱۳۹۱).

نیکلز^۱ (۱۹۸۸) در مرحله جفت گیری و ازدواج یکی از مهم ترین وظایف ارتباطی زوجین را تعهد می داند و آن را اینگونه معنی می کند: اینکه همسران به چه میزان و چگونه رابطه زناشویی شان را ارج می نهند و چه میزان به حفظ و تداوم این رابطه تعلق خاطر دارند، به گفته نیکلز تعهد در ایجاد ثبات و موفقیت در یک ازدواج نقش اساسی دارد (نیکلز، به نقل از حسینی، ۱۳۸۹). کریمیان (۱۳۹۰) در پژوهشی با عنوان تبیین میزان تعهد زناشویی بر اساس سلامت روانی و احساس گناه در افراد متأهل شهرستان سنندج به این نتیجه رسید که سلامت روانی بالا و احساس گناه پایین بطور مستقیم پیش بینی کننده ی تعهد زناشویی بالاتر در بین زوجین می باشد. مفاهیم زیادی می توانند بر تعهد و سازگاری زناشویی تاثیر گذار باشد که یکی از این مفاهیم بهزیستی روانشناختی می باشد. احساس بهزیستی دارای مؤلفه های عاطفی و مؤلفه های شناختی است. افراد با احساس بهزیستی بالا به طور عمده، هیجانات مثبت را تجربه می کنند و از حوادث و وقایع پیرامون خود ارزیابی مثبتی دارند، در حالی که افراد با احساس بهزیستی پایین حوادث و موقعیتهای زندگی خودشان را نامطلوب ارزیابی می کنند و بیشتر هیجانات منفی نظیر اضطراب، افسردگی و خشم را تجربه می کنند. بهزیستی

روانشناختی به معنای قابلیت یافتن تمام استعداد های فرد است و دارای مؤلفه های ۱- خود مختاری^۱ (احساس شایستگی و توانایی مدیریت محیط پیرامون فرد و ...) ۲- رشد شخصی^۲ (داشتن رشد مداوم ...) ۳- روابط مثبت با دیگران^۳ (داشتن روابط گرم ...) ۴- هدفمندی در زندگی^۴ (داشتن هدف در زندگی ...) ۵- پذیرش خود^۵ (داشتن نگرش مثبت ...) ۶- تسلط بر محیط^۶ (توانایی انتخاب و ایجاد محیطی مناسب و ...) می باشد (ریف، ۱۹۸۹ به نقل از شیروانی نسب ۱۳۹۰). در کشور ما جمعیت دانشجویی بخش عمده ای از قشر جوان را تشکیل می دهد که شناسایی وضعیت سلامتی آنها می تواند به ارتقای سطح سلامت این گروه به شکل خاص و سطح سلامت جامعه به شکل عام کمک می کند. بنابراین با توجه به آنچه بیان شد این پژوهش به رابطه بین بهزیستی روانشناختی با تعهد و سازگاری زناشویی پرداخته است تا بداند آیا بهزیستی روانشناختی با تعهد و سازگاری زناشویی رابطه ی معنادار دارد.

اهمیت و ضرورت پژوهش :

در دین اسلام ، ازدواج و خانواده محبوبترین و عزیز ترین نهاد بشری نزد خداوند اعلام شده است . (سالاری فر ، ۱۳۸۵). ازدواج بزرگترین و مهم ترین رویداد زندگی هر انسانی است و رابطه زناشویی ، هسته ی مرکزی دوام این ازدواج و استحکام نظام خانواده می باشد (جلیلی، ۱۳۸۴). خانواده نهادی است که از یک سو با جامعه و از سوی دیگر با خود فرد پیوند دارد. اهمیت این نهاد به اندازه ایست که از پایه های بنیادین جامعه شمرده می شود و رسیدن به جامعه ای سالم در گرو دست یابی به خانواده ای سالم است (بورنس تین و بورنس تین^۷ ترجمه ی عابدی و منشی ۱۳۸۰). با توجه به اهمیت خانواده و ازدواج و کمک به استحکام و انسجام این نهاد می

. autonomy.
. Personal growth.
. Positive relationship.
. Environmental.
. Self acceptance.
. Environmental mastery.
. Bornstein, Ph & Bornstein, M

توان ضرورت اینکه چطور بتوانیم به ثبات و استحکام خانواده کمک کرد را درک کنیم.نگاهی به وضعیت طلاق در ایران نشان می دهد که نرخ رشد طلاق سیر صعودی داشته است (جنوبی، ۱۳۸۸).

قبل از دهه هفتم قرن بیستم، تحقیقات انجام شده در خصوص خانواده به طور عمده حول محور طلاق و اثرات روانی اجتماعی آن بر اعضای خانواده متمرکز بوده ولی از این دهه به بعد توجه تحقیقات به دلایل نارضایتی از زندگی زناشویی و راه های افزایش احساس رضایت و شادکامی از زندگی مشترک معطوف شد (حمیدی، ۱۳۸۶).

بررسی مساله سازگاری زناشویی از جهات مختلف چه در ابعاد فردی و چه اجتماعی امری مهم می باشد . در بعد فردی این مساله مهم است چرا که یک زوج در روابطشان با یکدیگر نتوانند به یک توافق نسبی و در نتیجه سازگاری برسند کارکرد های خانواده مختل می شود که شاید تنها راه حل آن جدایی باشد و این راه حل نیز پیامد های منفی بسیاری برای هر یک از زوجین و فرزندان آنان خواهد داشت . در بعد اجتماعی نیز این مساله مهم است چرا که اگر خانواده که کوچکترین واحد اجتماعی است دچار دگرگونی و آسیب شود بر کل جامعه تاثیر می گذارد و سلامت جامعه را با مخاطره رو به رو می کند (حسن شاهی، ۱۳۷۸). هر ازدواج موفق حاوی سه رکن اساسی تعهد ، جاذبه و تفاهم است . تعهد زناشویی قوی ترین و پایدارترین عامل پیش بینی کننده کیفیت و ثبات رابطه زناشویی است (موسکو^۱، ۲۰۰۹).

بنابراین بدون هیچ تردیدی حفظ و انسجام سیستم خانواده به عنوان مهم ترین نهاد اجتماعی از اهمیتی وصف ناپذیر برخوردار است، اهمیتی که همه صاحب نظران امور خانواده بر آن صحه گذاشته اند به دلیل همین اهمیت بنیادین است که پژوهش در امور مربوط به خانواده مورد

. Mosko.